

B&W-nota

programma : 3. Wonen en werken in Winterswijk
beleidsveld : 3.1 Openbare ruimte
onderwerp : Beleids- en beheerplan Openbare Verlichting 2025

advies :

1. De raad voor te stellen het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het beleidsplan 'LED's do it LESS'.
2. Het beheerplan 'Openbare Verlichting 2025 gemeente Winterswijk' vast te stellen onder voorbehoud van positieve besluitvorming over het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' door de raad.
3. Het benodigde investeringskrediet van €1.975.666,- in de concept begroting 2026-2029 op te nemen voor een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling door de raad.

besluit : - zie pagina 2.

behandeld door: E. de Roos team: Openbare Ruimte collegiaal overleg gepleegd met: R. Reijerink, D. Kuiper, A. Klein Nibbelink en M. Egging van team: Openbare Ruimte en Control teammanager: D. Kuiper manager: A. Klein Nibbelink	openbaarheid: ☐ niet openbaar ☐ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☒ openbaar (directe publicatie) kritische termijn voor besluitvorming: ☐ nee ☒ ja, vanwege: behandeling beleidsplan in Q2 2025 (conform bestuurlijke termijnagenda)
financiële consequenties: ☐ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☒ Ja, anders: zie 'financiële paragraaf'	portefeuillehouder: S. Metaal-ten Dolle
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☐ Nee ☒ Ja, jaar: 2025 kwartaal: 2 ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	naar gemeenteraad: ☐ nee ☐ ja, ter informatie ☒ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: n.v.t.	communicatie via: ☐ persbericht ☐ anders, nl. ____ ☒ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: n.v.t.	

bijlagen:

1. Beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025'
2. Beheerplan 'Openbare Verlichting 2025 gemeente Winterswijk'
3. Raadsvoorstel
4. Concept raadsbesluit

besluit

onderwerp: Beleids- en beheerplan Openbare Verlichting 2025

behandeld door: E. de Roos

datum besluit door college B&W: 27 mei 2025

besluit:

1. De raad voorgesteld het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het beleidsplan 'LED's do it LESS'.
 2. Het beheerplan 'Openbare Verlichting 2025 gemeente Winterswijk' vaststellen onder voorbehoud van positieve besluitvorming over het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' door de raad.
 3. Het benodigde investeringskrediet van €1.975.666,- in de concept begroting 2026-2029 opnemen voor een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling door de raad.
-

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf secretaris:	
---------------------------	--

B&W-nota

inleiding:

Op 9 april 2024 heeft uw college een uitgangspuntennotitie vastgesteld ten behoeve van het nu voorliggende beleidsplan. Het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' is een uitwerking van deze notitie en bouwt voort op het bestaande beleidsplan openbare verlichting: 'LED's do it LESS'. Dat wil zeggen dat het bestaande beleidsplan in de basis goed is, maar dat technologische ontwikkelingen en andere inzichten aanleiding zijn geweest voor een heroverweging.

In het beleid wordt de visie van de gemeente als volgt geformuleerd: "We zijn een groene, gezonde, aantrekkelijke gemeente met een bloeiende flora en fauna. We houden het belang van een sfeervolle, leefbare en goede openbare ruimte altijd in het oog. Licht is alleen daar op die momenten dat het nodig is. Zo is de hinder minimaal en dragen we bij aan een duurzame samenleving".

De visie richt zich niet alleen op de openbare verlichting, maar ook niet-gemeentelijke lichtbronnen worden meegenomen. Ook deze lichtbronnen zijn namelijk van invloed op het straatbeeld. Bij nieuw te plaatsen verlichting en bij veranderingen in bestaande situaties wordt uitvoering gegeven aan de visie door het hanteren van een afwegingskader. Dit afwegingskader bestaat uit vier uitgangspunten, te weten:

1. Doordacht verlichten

We blijven redeneren vanuit verkeersveiligheid. We overwegen wel of niet te verlichten en denken aan alternatieven als kattenogen, reflecterende belijning, ledlampjes in de as van de weg, het dimmen van verlichting in de avond en de nacht, enzovoorts.

2. Gebiedsgericht verlichten

Elk gebied heeft zijn eigen gebruiksfunctie. In woongebieden wordt anders omgegaan met verlichting dan in het winkelcentrum. Binnen dit uitgangspunt wordt kritisch gekeken naar de functie van verlichting in relatie tot de inrichting en gebruik van het desbetreffende gebied.

3. Energie en Milieu

We blijven inzetten op afspraken uit het 'Energieakkoord' en streven te allen tijde naar duurzame en energiezuinige oplossingen. Een ander belangrijk thema is circulariteit. Dit betekent dat bij inkoop van masten, armaturen en andere producten rekening wordt gehouden met hergebruik van materialen.

4. Samenwerken

We hechten waarde aan een prettige leefomgeving. Het is van belang om hierover in gesprek te blijven met inwoners, ondernemers en verenigingen. Daarbij hebben wij oog voor niet-gemeentelijke lichtbronnen.

Het toepassen van het afwegingskader vraagt om het maken van keuzes. Keuzes die bovengenoemde uitgangspunten waarborgen. De zogeheten beleidskeuzes staan per uitgangspunt omschreven in het beleidsplan. In deze nota wordt uw college gevraagd het beleidsplan ter vaststelling aan te bieden aan de raad. Verder wordt voorgesteld het benodigde investeringskrediet van €1.975.666,- op te nemen in de concept begroting 2026-2029 voor een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling door de raad.

advies:

1. De raad voor te stellen het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het beleidsplan 'LED's do it LESS'.
2. Het beheerplan 'Openbare Verlichting 2025 gemeente Winterswijk' vast te stellen onder voorbehoud van positieve besluitvorming over het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025' door de raad.
3. Het benodigde investeringskrediet van €1.975.666,- in de concept begroting 2026-2029 op te nemen

voor een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling door de raad.

argumenten/onderbouwing:

Ad 1a. Het geactualiseerde beleidsplan volgt op het beleidsplan 'LED's do it LESS' uit 2014.

Sinds 2014 wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 'LED's do it LESS'. Het beleidsplan had een looptijd van 6 jaar en is daarmee gedateerd en aan vervanging toe. Een actualisatieslag is gemaakt met het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025'.

Ad 1b. Het geactualiseerde beleidsplan bevat een afwegingskader dat een aantal concrete handvatten biedt bij nieuw te plaatsen verlichting en bij veranderingen in bestaande situaties.

Hoewel het nieuwe beleidsplan voortborduurt op het beleidsplan uit 2014, is de context anders dan 10 jaar geleden. Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en de verwachtingen ten aanzien van de leefomgeving is sterk aan verandering onderhevig. Ook de rol van de overheid verandert met de tijd mee. Het geheel aan ontwikkelingen stelt de gemeente voor nieuwe uitdagingen, maar het biedt ook kansen. De combinatie van nieuwe technieken, nieuwe inzichten en het bundelen van krachten met inwoners, ondernemers en verenigingen stelt ons beter in staat om huidige- en toekomstige opgaves het hoofd te bieden. Daarvoor is een afwegingskader ontwikkeld bestaande uit de uitgangspunten doordacht verlichten, gebiedsgericht verlichten, energie en milieu én samenwerken. Door ieder uitgangspunt uit te werken in meerdere beleidskeuzes ontstaan concrete handvatten die gebiedsgericht toepasbaar zijn en zich toespitsen op alle gebruiksfuncties die de buitenruimte van Winterswijk kent.

Ad 2. Het beheerplan is een operationele vertaalslag van het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025'.

Het beheerplan gaat over alle lichtbronnen van de openbare ruimte en bevat een analyse van het areaal dat de gemeente Winterswijk in beheer en onderhoud heeft. Het beheerplan gaat over de werkzaamheden die in de praktijk worden uitgevoerd, bestaande uit een planning en bijbehorende financiering. De looptijd van dit beheerplan sluit aan bij de looptijd van het beleidsplan.

Ad 3. De gemeente Winterswijk heeft te maken met een vervangingsopgave van masten en armaturen.

Er is voor de jaren 2026 tot en met 2029 een investeringskrediet benodigd van in totaal €1.975.666,- ten behoeve van een vervangingsopgave van circa 1950 lampen en 400 masten. Het huidige type lampen wordt niet meer geproduceerd en de voorraad is gering. Een en ander zoals omschreven in het beheerplan Openbare Verlichting 2025, behorend bij het beleidsplan 'Licht in Winterswijk, 2025'. Daarom adviseren we het benodigde investeringskrediet van €1.975.666,- in de concept begroting 2026-2029 op te nemen voor een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling door de raad.

betrokkenenparagraaf:

Alle aanpalende beleidsvelden zijn betrokken bij de totstandkoming van dit beleidsplan aangezien het over diverse beleidsvelden heen reikt. Verder is op 4 oktober 2024 een politiek forum georganiseerd en is besproken wat de effecten van licht in de openbare ruimte zijn en tevens zijn de uitgangspunten getoetst. Er is geprobeerd meerdere informatiesessies te organiseren met leden van ABH City, Owin en BSV. Er heeft door gebrek aan animo maar een sessie plaatsgevonden.

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:

Lieftink Advies is betrokken bij het opstellen van het beleids- en beheerplan.

scenario's (indien gewenst/mogelijk):

n.v.t.

Datum nota : 20 mei 2025
Zaaknummer : 2371071
Blad : 5/5

**financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's:**

Zie ook onder het kopje ‘argumenten/onderbouwing’. Het verzoek is om, bij de integrale afweging van de concept begroting 2026-2029 door de raad, een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.975.666,-.

Fin. Paragraaf	2026	2027	2028	2029	Totaal
Investering 2026-2029 vervangen openbare verlichting en verduurzamen naar LED					
benodigd per jaar	481.400	481.400	481.400	481.400	1.925.600
CPI index 2,6%	493.916	493.916	493.916	493.916	1.975.666
extra kapitaallasten o.b.v. investering openbare verlichting					
2026 t/m 2029 incl 2,6%					
indexering CPI	0	35.000	69.000	104.000	

Verdeeld over de begrotingsjaren komt dit neer op € 493.916 per jaar. Dit is inclusief indexering van 2,6% op basis van de CPI index 2026. Het investeringskrediet en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten leidt tot een structureel negatief effect op de begroting van € 0 in 2026, oplopend tot circa € 35.000 in 2027, € 69.000 in 2028 en € 104.000 in 2029.

Hoewel de investering in LED verlichting op termijn leidt tot een nader te kwantificeren besparing op energiekosten, gaat het beleids- en beheerplan uit van bestaande exploitatiebudgetten. Onder meer ter vervanging van masten die komende jaren de leeftijd van >40 jaar bereiken en vervanging van de ledverlichting uit de eerste fase. Het is gebleken dat de kwaliteit van deze verlichting matig is en niet de gewenste levensduur heeft. Deze zullen de komende jaren ook vervangen gaan worden vanuit de bestaande exploitatiebudgetten.

overige risico's:

n.v.t.

aspecten duurzaamheid:

Doordachter verlichten zorgt voor een lager energieverbruik, langere levensduur van materialen en door de keuze voor circulaire producten (voor zover mogelijk) leveren we op deze wijze een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen.

vervolgprocedure en planning:

n.v.t.

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:

Omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk en de Beleidsvisie voor Landschap en Biodiversiteit in Winterswijk.

integriteitstoets:

n.v.t.

overige opmerkingen:

n.v.t.